

Consultkaarten binnen de dermatologie

Ph. Spuls

Samen beslissen, oftewel Shared Decision Making (SDM), wordt met toenemende mate geïmplementeerd binnen de gezondheidszorg. De essentie van SDM is patiënten voorzien van evidence-based informatie en hun persoonlijke voorkeuren te betrekken in de gezamenlijke besluitvorming. Op deze manier zijn patiënten beter geïnformeerd en kunnen arts en patiënt samen een weloverwogen keuze maken voor de best passende behandeling.

Om artsen binnen de dermatologie te ondersteunen tijdens het proces van SDM zijn er verschillende hulpmiddelen ontwikkeld waaronder consultkaarten voor atopisch eczeem en psoriasis. Atopisch eczeem en psoriasis zijn twee huidaandoeningen met een grote verscheidenheid aan behandel mogelijkheden. Dit kan leiden tot uitgebreide consultvoering en verwarring bij patiënten over wat de beste keuze is. Hierdoor zijn deze twee huidziekten expliciet geschikt voor SDM.

OVERZICHT BEHANDELINGEN

De consultkaarten zijn gericht op de verschillende behandelingen van atopisch eczeem en psoriasis. Ze zijn zo vormgegeven dat patiënten een helder overzicht hebben van de behandelkeuzes inclusief de voor- en nadelen. Voor atopisch eczeem is er een consultkaart die alle topicale behandelingen, lichttherapieën en systemische behandelingen als groep bespreekt en een tweede consultkaart die de verschillende systemische behandelingen bespreekt (ciclosporine, azathioprine, methotrexaat, mycofenolaat en prednison). Het doel voor in de toekomst is om de consultkaart systemische behandelingen voor atopisch eczeem te updaten in verband met de inmiddels ontstane mogelijkheid van het voorschrijven van dupilumab. Voor psoriasis is er een eerste consultkaart ontwikkeld specifiek gericht op de eerste biologicals (adalimumab, etanercept, secukinumab, ustekinumab en infliximab) en apremilast. Een tweede consultkaart is nu bijna gereed voor de verschillende systemische behandelingen (acitretine, ciclosporine, methotrexaat en fumaarzuur). Daarnaast zouden wij graag consultkaarten willen ontwikkelen voor psoriasis gericht op topicale-, licht- en systemische therapieën en een tweede deel van de nu ook beschikbaar gekomen biologicals inclusief small molecules. Alle consultkaarten zijn bedoeld voor gebruik door volwassen patiënten. Op de consultkaarten staat per behandeling aangegeven hoe het middel te gebruiken is, hoe snel en wat voor effect het op de klachten heeft, wat de meest voorkomende bijwerkingen zijn en wanneer ze niet gebruikt mogen worden (bijvoorbeeld bij zwangerschap). Deze vragen zijn opgesteld naar aanleiding van focusgroepen met patiënten en vragenlijsten binnen patiëntverenigingen. De consultkaarten zijn online op www.consultkaart.nl te vinden en kan men zelf printen. Op deze manier kunnen dermatologen ze tijdens het consult bespreken of aan de patiënt meegeven naar huis.

Ons doel is niet het ontwikkelen van de consultkaarten sec; consultkaarten zijn overzichtelijke hulpmiddelen voor de dagelijkse praktijk. De consultkaarten sluiten nauw aan bij de NVDV-richtlijnen alsook bij de patiëntenfolders van de NVDV. Richtlijn, folder en consultkaart versterken elkaar. Zo ontstaat samenhang binnen het kwaliteitsbeleid van de NVDV.

TEST CONSULTKAARTEN IN DE PRAKTIJK!

In dit nummer van het NTvDV sluiten we de drie tot op heden ontwikkelde consultkaarten bij. Gebruik ze vooral in de dagelijkse praktijk van de spreekkamer. En laat ons uw ervaringen weten alsook suggesties ter verbetering (via secretariaat@nvdv.nl).

INITIATIEF EN ONTWIKKELING

Het initiatief voor Nederlandse consultkaarten komt vanuit de FMS en Patiëntenfederatie Nederland.

De *consultkaarten atopisch eczeem* zijn ontwikkeld namens de NVDV en Vereniging voor Mensen met Constitutioneel Eczeem (VMCE). De projectgroep bestond uit dr. R. Tupker, drs. F.M. Vermeulen, drs. D. v.d. Veen, F. Das, H. Blaauwbroek, R. Kranenbrug MSc, J. v.d. Kraan MSc, S. Snoeijs MSc en T. Geltink MSc o.l.v. prof. dr. Ph. Spuls. De consultkaarten eczeem zijn gebaseerd op de Nederlandse richtlijn Eczeem 2014. [1] De *consultkaart psoriasis* is ontwikkeld namens de NVDV en Huidpatiënten Nederland. De projectgroep bestond uit drs. G. v.d. Kraaij, F. Das, H. Blaauwbroek, R. Kranenburg MSc, J. v.d. Kraan MSc, S. Snoeijs MSc en dr. A. Bijlsma-Rutte o.l.v. prof. dr. Ph. Spuls. De consultkaart psoriasis is gebaseerd op de huidige Nederlandse Richtlijn Psoriasis 2017. [2] De consultkaarten zullen regelmatig een update moeten krijgen als zich nieuwe inzichten voordoen.

LITERATUUR

1. NVDV Richtlijn Constitutioneel Eczeem 2014. NVDV: Utrecht.
2. van der Kraaij GE, Balak DMW, Busard CI, van Cranenburgh OD, Chung Y, Driessen RJB, et al. Highlights of the updated Dutch evidence- and consensus-based guideline on psoriasis 2017. *Br J Dermatol.* 2019;180(1):31-42.

CORRESPONDENTIEADRES

Phyllis Spuls

E-mail: secretariaat@nvdv.nl

Dermatoloog en hoogleraar Evidence-based dermatologie, afdeling Dermatologie, Amsterdam UMC, locatie AMC; namens de projectgroep consultkaarten